

ВІДЗИВ

офіційного опонента

доктора економічних наук, доцента Орла Володимира Миколайовича на дисертаційну роботу Іванченкова В'ячеслава Сергійовича на тему «Інноваційний розвиток підприємств консервної галузі в умовах конкуренції», яку подано на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

1.Актуальність теми дослідження. Сьогодні за умов жвавого удосконалення асортименту товарів, підвищення цін та змін потреб примхливих споживачів виробникам неможливо без використання інновацій. За відсутності впровадження інноваційних проектів підприємства харчової промисловості прирікають себе на відставання від вимог ринку та, згодом, на втрату конкурентоспроможних позицій на споживчому ринку.

Саме тому маркетинг підприємств агропродовольчого сектора, як сукупність методів вивчення ринків, до всього іншого ще направляє свої зусилля на створення ефективних каналів збуту й проведення комплексного формування попиту.

Зростання конкуренції на ринку збуту, підвищення вартості енергоносіїв, дефіцит кваліфікованої робочої сили – це одні з умов, які підтверджують потребу в інноваціях на підприємствах харчової промисловості.

Отже, в такому виразі це говорить про достатньо високу актуальність проблеми інноваційного розвитку підприємств консервної галузі в умовах конкуренції. Саме тому дисертаційна робота Іванченкова В'ячеслава Сергійовича на тему «Інноваційний розвиток підприємств консервної галузі в умовах конкуренції», має теоретичний та практичний інтерес, є своєчасною і надзвичайно актуальною.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота Іванченкова В'ячеслава Сергійовича виконана відповідно до складової частини програми наукових досліджень

Міжнародного університету бізнесу і права «Економічна стратегія інноваційного розвитку агропромислового комплексу України: трансформація пріоритетів і механізми їх реалізації (номер державної реєстрації №0116U0022610). Внесок автора полягає у розробці наукових положень та методичних рекомендацій щодо інноваційного розвитку підприємств консервної галузі в умовах конкуренції.

3. Ступінь обґрунтованості і достовірність наукових положень, висновків і пропозицій здобувача. Ознайомлення з дисертаційною роботою дає підставу стверджувати про достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, що в ній містяться. Зміст дисертаційної роботи охоплює всі ключові аспекти теми. Отримані результати підтверджуються широким використанням публікацій вітчизняних і зарубіжних авторів за темою дослідження, аналізом нормативно-правової бази та даних Державного служби статистики України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства аграрної політики та продовольства України.

В дисертаційній роботі використані результати особистих спостережень автора та значна кількість літературних джерел, зібрано і опрацьовано великий обсяг статистичної інформації для висвітлення сучасного стану економічного розвитку підприємств харчової промисловості. Дослідження проведене на відповідному науковому і професійному рівні. Аналіз літературних джерел по темі дисертації дозволив автору систематизувати теоретичні та методичні особливості досліджуваної проблеми. Дисертаційна робота спрямована на теоретико-методичне обґрунтування засад та прикладних рекомендацій щодо інноваційного розвитку підприємств консервної галузі в умовах конкуренції.

Основні положення, висновки і рекомендації, що наводяться в дисертаційній роботі і авторефераті, є достатньо обґрунтовані, оскільки вони базуються на матеріалі, накопиченому у вітчизняній та світовій науці, а також на власних розробках.

4. Наукова новизна і практична значимість одержаних результатів.

В дисертаційній роботі Іванченкова В.С. сформульовано і обґрунтовано теоретико-методичні засади і розробка практичних рекомендацій з формування механізмів інноваційного розвитку підприємств консервної галузі для забезпечення їх конкурентоспроможності. Основними науковими результатами дослідження, які характеризуються новизною, слід вважати:

- автором вперше запропоновано концептуальні засади формування стратегії досягнення стабільного рівня конкурентоспроможності підприємств консервної галузі за рахунок здійснення інноваційних перетворень, де, на відміну від існуючих підходів, передбачено впровадження на базі існуючого інноваційного потенціалу комплексного пакету інноваційних технологій, з використанням внутрішніх та зовнішніх заходів сприяння інноваційному процесу. Це дає змогу досягти високого рівня продовольчої безпеки та балансу інтересів сторін інноваційного процесу (консервного підприємства, сільгосподарського товаровиробника, інфраструктурних інноваційних інституцій, держави та суспільства);

- удосконалено методичний підхід до оцінки інноваційної привабливості підприємства на етапі формування інноваційної стратегії (попередньої оцінки), який передбачає запровадження оцінки фінансового стану, технічного стану та ділової активності підприємства на етапі формування його інноваційної стратегії та враховує, на відміну від найбільш поширених підходів, показники ефективності організації процесу постачання;

- дістала подальшого розвитку систематизація характерних рис організації господарської діяльності підприємств консервної галузі та сучасного вітчизняного і світового досвіду розвитку інновацій в харчовій промисловості, що дало змогу виділити основні напрямки інноваційних перетворень та види продуктово-технологічних інновацій, втілення яких дозволить забезпечити конкурентоспроможність консервної продукції за рахунок підвищення її якості, екологічності та безпеки, а також за рахунок

впровадження випуску органічної продукції і використання альтернативних технологій консервування;

- розвинені наукові уявлення про інноваційну привабливість підприємства, яка трактується як уявлення про інноваційний (управлінський, ресурсний, техніко-технологічний, інфраструктурний, маркетинговий, науково-інформаційний та фінансовий) потенціал підприємства, який, на відміну від існуючих підходів, розглядається з точки зору його потенційних можливостей, обмежень та ризиків, що дозволило розробити матрицю інноваційної привабливості підприємства, в якій показано взаємозв'язок інноваційних можливостей, обмежень та ризиків, виходячи із складових інноваційного потенціалу підприємства.

Дисертаційна робота складається з трьох розділів, кожний з яких характеризується певним внеском у розвиток теорії та практики щодо удосконалення підходів до формування теоретико-методичних засад та розробки практичних рекомендацій механізмів формування та використання виробничого потенціалу підприємств харчової промисловості.

Одержані автором результати дослідження з теорії і практики характеризують високий рівень вирішення проблем обґрунтування теоретико-методичних засад та розробці практичних рекомендацій з інноваційного розвитку підприємств консервної галузі в умовах конкуренції. Вони доведені до впровадження у якості методичних і практичних розробок. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання теоретичних, методичних і практичних розробок і пропозицій підприємствам харчової промисловості при розробці програмних документів у сфері управління конкурентоспроможністю підприємств, а також при формуванні стратегій економічного розвитку підприємств харчової промисловості.

Наукові результати, які мають прикладний характер, знайшли практичне застосування у діяльності: КП Бюро регіонального розвитку, Одеської обласної державної адміністрації (довідка № 415 від 21.10.2016 р.);

Департаменту агропромислового розвитку Миколаївської ОДА (довідка № 243 від 15.05.2016 р.); ПрАТ „Виробниче об'єднання „Одеський консервний завод” (довідка № 289/3-08 від 14.12 2016р.); ФГ «ВЛАДАМ» смт. Воскресенське Миколаївської обл. (довідка № 127/04-17 від 21.04.2017 р.); ТОВ «Миколаївський консервний завод «Вікторія» м.Миколаїв (довідка № 175 від 03.08.2017 р.);

5. Відповідність опублікованих праць автора змісту дисертації.

Теоретичні і практичні результати дисертаційного дослідження, висновки і пропозиції автора відображено у 22 наукових праць (7 з яких у співавторстві) загальним обсягом 5,54 друк. арк. (особисто автору належить 4,46 друк. арк.), зокрема 9 статей, що відображають основні результати досягнення (з них 1 стаття – у виданні, що внесено до міжнародних наукометричних баз) загальним обсягом 2,94 друк. арк., 11 праць апробаційного характеру загальним обсягом 1,52 друк. арк.

6. Оцінка викладення й оформлення дисертації. Дисертаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, 5 додатків на 7 сторінках, списку використаних джерел, що має 211 найменувань на 22 сторінках. Робота викладена на 196 сторінках комп'ютерного тексту. Основний текст розташований на 132 сторінках, в т.ч. 49 таблиць та 15 рисунків, розміщені на повних 58 сторінках.

7. Зауваження і пропозиції щодо змісту дисертації. Оцінюючи позитивно виконану роботу, хотілося б відзначити ряд дискусійних моментів:

1. В першому розділі автор наголошує, що для забезпечення стабільного фінансового стану підприємство повинно випускати продукцію, яка спроможна конкурувати з подібними продуктами на сучасному світовому ринку, проте не зазначає яких саме, які мають бути її характеристики, інноваційні якості.

2. У п.п. 2.3. автор розкриває особливості відсутності методичного підходу до оцінки ефективності організації процесів постачання та збуту продукції, проте недостатньо уваги приділено власне самій оцінці

ефективності організації процесів господарської діяльності, зокрема, процесу постачання та збуту продукції, за умов коли такий аналіз можна було б передбачити у складі аналізу ділової активності підприємства.

3. В розділі 3, Рисунок 3.3. «Схема організаційно-економічного забезпечення конкурентоспроможності», бажано, було б, відобразити у вигляді таблиці.

4. Представлену таблицю 3.12. «Методичний підхід до оцінки ефекту від впровадження інноваційних технологій передбачає врахування інтересів різних сторін інноваційного процесу». Краще було б відобразити графічно у вигляді рисунку.

5. В дисертаційній роботі мають місце деякі редакційні погрішності.

Висловлені зауваження не знижують загальної високої оцінки дисертаційної роботи. Вона є оригінальним, самостійним дослідженням з актуальної проблеми інноваційного розвитку підприємств консервної галузі в умовах конкуренції.

8. Загальний висновок. Дисертаційна робота Іванченкова В'ячеслава Сергійовича на тему «Інноваційний розвиток підприємств консервної галузі в умовах конкуренції» виконана на актуальну тему, містить теоретичні, методологічні та практичні розробки щодо вирішення проблеми інноваційного розвитку підприємств консервної галузі в умовах конкуренції. Роботу позитивно відрізняє продумана структура, чіткість і логічність розв'язання проблеми дослідження, обґрунтованість та аргументованість методів і підходів щодо рішення поставлених завдань. Мова дисертації чітка, грамотна. Стиль дисертації має науковий характер.

Аналіз змісту дисертаційної роботи, автореферату, друкованих праць за темою дисертації дозволяє зробити висновок, що усі пункти наукової новизни дослідження, які заявлені, належним чином відображено у роботі. Обсяг друкованих праць та їх кількість відповідає вимогам атестаційної колегії МОН України щодо публікацій основного змісту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Дисертація є

завершеним дослідженням, відповідає профілю спеціалізованої вченої ради та вимогам «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», а її автор Іванченков В'ячеслав Сергійович, заслуговує присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент:
Харківський національний технічний університет
сільського господарства ім. П.Василенка,
професор кафедри організації виробництва,
бізнесу та менеджменту,
д.е.н. доцент

В.М.Орел

Відгук надійшов 16.05.18
вчений секретар САП ДН.08805
Орел В.М. Крушніца